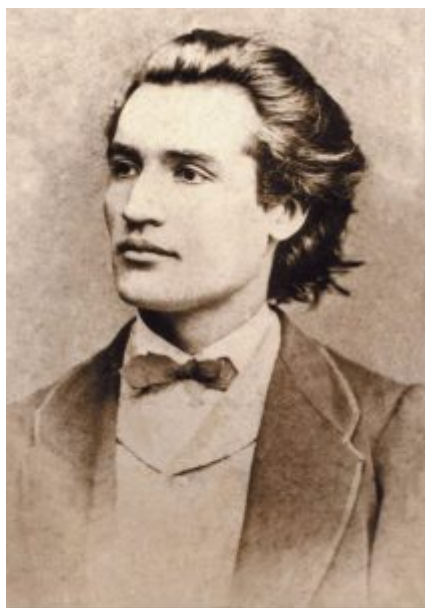

POMOLOGIE – de Mihai Eminescu

Mai întâi o mică observație filologică. Pomologie e un cuvânt hibrid, pe care autorul ar fi trebuit să-l eviteze cum trebuiesc evitate toate hibridele. Oare s-ar putea zice Dumnezeologie în loc de teologie sau s-ar putea zice în limba germană Versfussologie în loc de Metrik? Nu. Prin urmare nici pomologie. Autorul crede că nu împărtășește eroarea cea foarte răspândită ca bogăția unei limbi consistă în cuvinte. Adevărata bogăție consista totdeauna în locuțiuni, în acele tiparuri neschimbate cari se formează în curs de mii de ani și dau fiecărei limbi o fizionomie proprie, apoi în bogăția formelor flexionare, în sufixe, în prepozițiuni (de care limba noastră are foarte multe) în sfârșit în acele mulțimi de finețe psihologice cari ele dau abia viață sunetelor moarte din cuvinte. Dacă n-ai un cuvânt în circumscris pur și simplu sau îl primești aproape neschimbat dintr-o limbă mondială. Astfel în loc de pomologie se potrivea, credem, mai bine cultura pomilor, căci a pune două cuvinte în loc de unul claritatis causa n-a fost niciodată un păcat. Cât despre cuvintele multe, în loc de-a îmbogăți, ele sărăcesc cumplit o limbă. Ele iau idei viociunea intuitivă; Când la rostirea mai multor cuvinte ai să-ți închipuiești același lucru, ajungi a nu-ți închipui nimic sau mai nimic la rostirea fiecărei din

ele.

Să luăm de ex. cuvîntul samă și să dăm la toate locuțiunile ecuivalentul lorgerman. "A baga de samă", bemerken; "a lua sama", aufmerksam sein; „sunt de-o samă”, gleichen Alters, gleicher Höhe; "știe sama unui lucru", weiss wie das Ding anzufassen ist; "o samă dintre ei ", besondere unter ihnen; "a-și face sama", an sich selbst Hand anlegen; "a-și da sama", sich Rechenschaft ablegen; "a lua și a da pe samă", Ubernehmen, ubergeben; "a ținea samă de ceva", etwas mit in Berechnung ziehen; "a-l ține în samă pe cineva" „,a-i căuta cuiva în samă ” „,jenumden achten. Ieie-se acum pentru fiecare din aceste locuțiuni cîte un cuvînt nou și nici unul din ele nu va esprima așa de bine lucrurile ca aceste șabloane vechi.

Abstracție făcînd de la numirea cărții, aceasta e cît se poate de bine scrisă și-și tratează materia într-un mod popular, nu însă superficial. Îndărătul formeii ușoare și a limbii populare, care poate c-ar fi putut fi și mai populară, autorul se vede a-și cunoaște cu temei toate

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1870 – 1877

ALBINA, FAMILIA, FEDERATIUNEA, CONVORBIRI LITERARE, CURIERUL DE IASI

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1980

Pag. 315

Mihai-Eminescu.Ro